

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTO

TOIMINTAKERTOMUS 2021

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2022

Hybridiopetuksen kehittämistä ja koronan kanssa elämistä

Seutuopiston vuotta 2021 leimasi edelleen Covid-19 viruksen mukanaan tuomat toimintojen rajoitukset ja sen myötä etäopetuksen kehittäminen. Etenkin liikuntakurssien osalta siirsimme opetuskautta keväällä pitempään. Syyskauden saimme toimia lähes kokonaan lähiopetuksessa totutulla tavalla.

Vuoden yhtenä teemana olikin edelleen etäopetuksen haltuun ottaminen ja digitaalisten palveluiden ja kurssien kehittäminen. Samalla aloitimme opiskelijoiden tukemisen avoimella klinikalla, jossa sai henkilökohtaista neuvontaa tietokoneen tai älylaitteiden käytössä.

Osaamisperusteisuus on tullut vahvasti myös opistokentälle ja keväällä valmistui ensimmäisiä osaamismerkkejä niin kielissä kuin tietotekniikassakin. Nämä ovat osa valtakunnallista jatkuvan oppimisen uudistusta. Olemme vahvasti mukana tarjoamassa paikkakuntalaisille useita väyliä osoittaa osaamistaan.

Opettajat ovat tehneet jo toisen poikkeuksellisen vuoden ajan erinomaista työtä epävarmoissa olosuhteissa, koronarajoituksia on seurattut koko vuoden ajan. Jouduimme edelleen rajaamaan kurssien osallistujamääriä ja vaihtamaan opetusta toisiin, väljempiin tiloihin. Opiskelija- ja tuntimäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna ja toki myös kuntalaisten asiallinen suhteutuminen pandemiaan ja varovaisuus osallistua kursseille näkyy opiskelijoiden kokonaismäärässä.

Lämmin kiitos opiston koko henkilökunnalle, opiskelijoille ja yhteistyökumppaneille onnistuneen opistovuoden 2021 toteuttamisesta.

Jatketaan yhdessä myös tänä vuonna!

Päivi Majoinen
rehtori

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTO PÄHKINÄNKUORESSA V. 2021

HENKILÖSTÖ

- Rehtori 1 hlö
- Toimistosihteereitä 1,5 hlöä
- Suunnittelijaopettajia 6 hlöä
- Tuntiopettajia (sis. luennoitsijat) 118 hlöä

OPETUSTUNTEJA 14 775

KURSSEJA 710

TOIMITILOJA 101

OPISKELIJOITA 3 537

KURSSILAISIA 7 662

TALOUS

- Bruttomenot 1 219 275 €
- Tulot 273 109 €
- Nettomenot 946 166 € Huom! Kaupungin hallituksen päätöksellä seutuopisto noudattaa nettobudjetointia
- Valtionosuus 584 628 €

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN MAKSUOSUUS, Seutuopisto

- 361 538 €

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTON

MENOT PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN KOKONAISBUDJETISTA

- Nettomenot 0,52%
- Bruttomenot 0,8 %
- Nettomeno – VOS 0,14 %
- Nettotuntihinta sis. Vos 22 €

TOIMINTA-AJATUS

Pieksämäen Seutuopiston koulutus vastaa toiminta-alueensa asukkaiden omaehtoiisiin koulutustarpeisiin, tukee arjessa selviytymistä ja perinteen siirtymistä paikkakunnalla. Koulutuksessa painottuvat taide- ja taitoaineet, terveyttä edistävät opinnot, tietoteknisiä valmiuksia lisäävät opinnot sekä kielet. Opistolla on kaupungissa kuntapalveluketjuun liittyvä tärkeä tehtävä sekä asema.

VISIO

Haastavassa toimintaympäristössä Pieksämäen Seutuopisto on kuntalaisten oppimista, hyvinvointia ja toimintakykyä edistävä opisto.

SLOGAN

Opin, osallistun ja virkistyn Seutuopistossa.

UUODEN 2021 TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Keskeiset toiminnot / tavoitteet

- Opiston henkilöstö kehittää uudenlaisia oppimisen polkuja kaiken ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Osaamisperusteisuus ja jatkuva oppiminen mukaan kurssitoimintaan.
- Hyvinvoinnin tukeminen ja matalan kynnyksen toiminta kursseilla.
- Opisto tukee kuntalaisia ja kaupungin eri yksiköitä digitalisaation muuttuvissa paineissa tarjoamalla ajanmukaista koulutusta sivistyksellisten teemojen ja yhteisöllisuuden sekä osallisuuden tukeminen
- Opiston rooli kotouttamislain toteuttajana kaupungissa on edelleen merkittävä.
- Opisto kehittää senioripedagogiikkaa ennakoiden väestön ikääntymistä
- Digitalisaatio huomioidaan verkko-opetuksen ja verkkomateriaalien suunnittelussa

Tavoitteiden toteutuminen 2021

- OKM:n käynnistämä vuodesta 2018 alkaen uutta tehtävää vapaalle sivistystyölle maahanmuuttajien kotoutuskoulutukseen kotouttamisen sekä luku- ja kirjoitustaidon osalta. Opisto sai näitä tunteja 167 ja näiden tuntien valtionosuus on 100 %.
- Uusia palvelutuotteita suunniteltiin yhteistyössä kaupungin työtoiminnan kanssa mm. eri materiaalien tekniikoissa.
- Opisto tuki kaupungin eri yksiköitä digitalisaation muuttuvissa paineissa ja toteutimme ajanmukaista koulutusta suoraan työyksiköihin sekä uusille luottamishenkilöille
- Opisto kehitti senioripedagogiikkaa hyödyntäviä kursseja ennakoiden väestön ikääntymistä, mm. muistikoulun toteutus verkossa, hitaasti eteneviä kielikursseja
- Digitalisaatio huomioitiin verkko-opetuksen ja verkkomateriaalien suunnittelussa
- Osaamisperusteisten kurssien suunnittelu käynnistyi kaikilla ainealueilla
- Hyvinvoinnin tukeminen näkyi mm. yleisluentojen teemoissa

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Ylhäällä vas. Tuomas Raatikainen, Piia Säpyskä-Hietala, Tiina Kerminen, Päivi Majoinen, Merja Jauhijärvi, Elise Loberg, Satu Radcliffe

Edessä vas. Sari Härkönen, Jari Tuononen, Jonna Nuutinen

Päivi Majoinen, rehtori

Elise Loberg, toimistosihteeri

Jonna Nuutinen, toimistosihteeri

Tuomas Raatikainen, suunn.opettaja, tietotekniikka

Piia Säpyskä-Hietala, lastenkulttuurikoordinaattori

Tiina Kerminen, apulaisrehtori, suunn.opettaja kädentaidot

Merja Jauhijärvi, suunn.opettaja, musiikki

Satu Radcliffe, suunn.opettaja, kielet

Sari Härkönen, suunn.opettaja, liikunta

Jari Tuononen, suunn.opettaja, teatteritaide

KUVATAIDEKOULU

Hannele Haatainen, Susanna Tyrväinen,
Heli Laitinen, Juha Lahtinen

Seutuopiston henkilöstö on työhönsä sitoutunutta ja vaihtuvuutta on niukasti. Päätoiminen henkilöstö on ollut pysyvää usean vuoden ajan. Sekä vakituiset että määräaikaiset suunnittelijaopettajat ovat erittäin hyvin

opiston toiminnassa sisällä ja ovat omaksuneet vapaan sivistystyön tehtävän. Tuntiopettajissa on vain vähän vaihtuvuutta ja vaihtuvuutta tapahtuu lähinnä uusien lyhytkursseihin sekä luentoihin solmittujen työsuhteiden myötä.

Kehityskeskustelut

Rehtori kävi kehityskeskustelut päätoimisen henkilöstön kanssa kevään 2021 aikana. Keskustelut käytiin työn vaativuuden arvioinnin ja työnkuvien tarkastamisen näkökulmasta. Vastuuopettajat kävivät oman ainealueensa kehityskeskustelut joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna. Yhteisenä teemana keskusteluissa oli osaaminen ja sen kehittäminen. Henkilöstön koulutus- ja kehittämisteemana oli turvallisuus ja pedagoginen osaaminen.

Suunnittelu ja arviointipäivät sekä erilaiset kokoukset

Opiston päätoiminen henkilöstö on viettänyt vuoden aikana kolme suunnittelupäivää ja kaksi toiminnan arviointipäivää. Suunnittelupäivät sisälsivät opetuksen laadun parantamista ja opiston prosessityöhön sekä osaamisperusteisuuteen liittyvää kehittämistyötä. Arviointipäivät sisälsivät toiminnan systemaattista analysointia laatujärjestelmä EFQM:n luokituksen mukaisesti ja uutena otimme käyttöön myös Ketterän organisaation testausta. Lisäksi päätoimisen henkilökunnan kanssa tavattiin tiiminpalavereissa lähes joka toinen viikko koko opintokauden ajan. Tämä kokoontuminen on tärkeää tiedonkulun, asioiden jakamisen ja toiminnan kehittämisen näkökulmasta. Etenkin näin poikkeuksellisena vuonna nämä tapaamiset olivat tärkeitä työssä jaksamisenkin kannalta. Osa palavereista toteutettiin täysin verkossa.

Ainekohtaiset palaverit ovat kerran kuukaudessa kahdella ainealueella, kielissä ja musiikissa, silloin kun korona ei rajoittanut tapaamisia. Kädentaidot, taideaineet, liikunta ja tietotekniikka kokoontuvat kaksi kertaa lukukaudessa.

Taiteen perusopetuksen kuvataidetiimi kokoontui kerran kuukaudessa.

Tuntiopettajille lähetetään tiedotteita sähköpostitse neljä-viisi kertaa vuodessa ja nyt korona tiimoilta useita viestejä sekä kevät- että syyskaudella.

Koulutukset vuonna 2021

Ainekohtaisiin, sisällöllisiin koulutuksiin on osallistuttu lähinnä verkossa Korona myötä.

Keväällä 2021 koulutuksia oli mm. Zoomin käytöstä, Pedanetistä ja iPadin käytöstä opetuksessa. Opiston henkilökunta sai kurssitusta myös lisensseistä ja musiikin esittämiseen liittyvistä teemoista.

Koko vuoden ajan päätoimiset opettajat, tuntiopettajat ja työtoiminnan opettajat saivat osallistua n. kerran kuukaudessa järjestettävään, apulaisrehtorin toteuttamaan Verme- työpajaan. Tässä vertaismentoroinnin työpajassa opettajat voivat jakaa arkeensa liittyviä onnistumisia ja tuen tarpeen tilanteitaan.

Huhtikuun opettajien tapaamista ei Koronan myötä voitu toteuttaa.

Syyskuun opettajankokouksen yhteydessä kävimme läpi yleistä tietoa opiston toiminnasta ja jatkoimme pedagogista kehittämisteemaa ja kävimme läpi osaamisperusteisuuteen liittyviä teemoja.

Ainekohtaisissa ryhmissä keskityttiin loppuilta pohtimaan kunkin ainealueen osaamismerkkejä.

Tähän opetapaamiseen osallistui lähes 70 opistomme opettajaa, suurin osa paikanpäällä ja reilu kymmenen Teamissa, verkossa.

Päätoiminen henkilökunta sairauspäivät v. 2021:
15 pv

Koulutukset 2021:

Tyhy: Taukojumpaa Poleenissa kerran viikossa

Osaamisperusteisuus verkossa

Osaamisperusteiset kurssikuvaukset

Osaamisperusteisuuden arviointi

Ruotsin opettajien päivä

Kielten opettajien verkkokoulutus

Zoom -koulutus

Paritanssi koulutus 2 hlö 5 pv

KESKEISET OPISKELIJATULOKSET

Opiskelijoita vapaana sivistystyönä järjestetyn opetuksen mukaan:

2007:	3 048
2008:	4 043
2009:	4 114
2010:	4 219
2011:	4 234
2012:	4 508
2013:	4 772
2014:	5 126
2015:	5 638
2016:	5 984
2017:	5 708
2018:	6 105
2019:	5 867
2020:	4 759
2021:	3 537

Kurssilaisia kursseilla:

2007:	10 206
2008:	10 340
2009:	10 747
2010:	12 133
2011:	13 436
2012:	12 906
2013:	13 376
2014:	12 049
2015:	12 747
2016:	12 806
2017:	12 739
2018:	13 984
2019:	14 148
2020:	10 871
2021:	7 604

TIEDOTTAMINEN

Ulkoinen tiedottaminen

Opinto-ohjelma

Poleenin toimijoiden kanssa kokosimme yhteisesitteen joka talouteen jakeluna, esite on KUVa- kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden esite. Jo saadun opiskelijapalautteen myötä opiston opinto-ohjelman ilmestymistä odotetaan. Se on edelleen opiston tärkein painotuote. Nettisivujen kautta ilmoittautuneiden määrä kasvaa vuosittain ja kesä-elokuussa tilanne on aina n. 65/35% sähköisen ilmoittautumisen eduksi, mutta syksyn mittaan ja oppaan ilmestyttyä toimiston kautta ilmoittautuneiden määrä lisääntyy ja esimerkiksi erityisliikunnan yli 400 ilmoittautumista on hoidettu toimiston kautta, ei sähköisellä ilmoittautumisella. Lopullinen tilanne sähköisissä ilmoittautumisissa oli n. 40%. Koronan vaikutus näkyi selvästi opiston toimistoon tulleiden kyselyjen myötä ja opiskelijoiden varovaisuutena ilmoittautua kursseille.

Lehtiartikkeleiden määrä: 16, pääosin paikallislehdessä, mutta myös 4 artikkelia maakuntalehdissä.

Lisäksi opisto ilmoittaa alkavista kursseistaan paikallislehden opistopalstalla.

Sähköinen tiedottaminen: opiston www-sivuilla ja Facebookissa on ajankohtainen tieto saatavissa. Opisto on mukana myös Instagramissa.

Yhteistyö Poleenin toimijoiden kanssa on avannut myös markkinointiin uusia mahdollisuuksia. Opiston kurssit ja tapahtumat ovat esillä sekä Poleenin verkkosivuilla, Facebookissa ja Instagramissa. Myös kirjaston kanssa yhteistyössä toteutetut kurssit myös kirjaston sähköisessä mediassa.

Sisäinen tiedottaminen

Opettajille lähetetään sähköinen tiedotuskirje neljästä viiteen kertaa vuodessa. Kirjeessä tiedotetaan opiston yleistä toimintaa, koulutuksia ja tulevan kauden suunnitteluun liittyviä asioita. Koronan myötä tiedotteita lähetettiin useita, aina rajoitusten muuttuessa ja kehittyessä.

TALOUS

Opiston talous on pysynyt budjetissa ja jopa sen alle.
Opisto on kaupunginhallituksen päätöksellä siirtynyt nettobudjetointiin v. 2016.

Valtionapujen kehitys

v. 2015	645 568 € (valtionosuus uudistus)
v. 2016	635 439 €
v. 2017	587 804 € (valtionosuus uudistuksen toinen erä)
v. 2018	615 715 €, josta koto-suoritteet 32 415 €
v. 2019	600 067€, josta koto-suoritteet 14 306 €
v. 2020	605 506€, josta koto-suoritteet 26 492 €
v. 2021	584 882 €, josta koto-suoritteet 14 326 €

Tuntimäärän kehittyminen

v. 2015	17 256
v. 2016	17 348
v. 2017	16 144
v. 2018	17 420
v. 2019	17 460
v. 2020	16 138
v. 2021	14 775

Menojen kehitys

v. 2015	1 303 269
---------	-----------

Opisto siirtyi nettotalousarvioon v. 2016, brutto saa ylittyä

v. 2016	1 300 188 €
v. 2017	1 134 813 €
v. 2018	1 197 766 €
v. 2019	1 232 081 €
v. 2020	1 193 963 €
v. 2021	1 219 275 €

Tulojen kehitys

v. 2015	291 225 €
v. 2016	311 589 €
v. 2017	319 983 €
v. 2018	303 402 €
v. 2019	357 399 €
v. 2020	283 002 €
v. 2021	273 109 €

Kaupungin maksuosuuden kehittyminen

v. 2015	230 635 €
v. 2016	215 883 €
v. 2017	227 026 €
v. 2018	278 648 €
v. 2019	284 276 €
v. 2020	305 455 €
v. 2021	361 538 €

ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS

Keskeiset yhteiskunnalliset tulokset

Opisto on edustettuna seuraavissa kokoonpanoissa paikallisesti ja alueellisesti:

- Paikallinen maahanmuuttotyöryhmä
- Opetustoimen rehtoriryhmä
- Sivistystoimen johtoryhmä
- Hyvinvointityöryhmä
- * Itä-Suomen vapaan sivistystyön yhteistoimintaelimen jäsenyys
- Palvelujen saavutettavuus kumppanuuspöytä
- Kuntaliiton valtakunnallinen kansalaisopistojen työryhmä
- Mikkelin ja Mäntyharjun kansalaisopistojen oppimismuotoilun hankeryhmä
- Aiku- hankkeen ohjausryhmä
- Kopa-maakunnallinen ohjausryhmä
- Järjestöt 2.0 alueellinen työryhmä
- Hiekanpään pedagoginen kehittämisryhmä
- Ikäinstituutin Voimaa vanhuuteen ryhmä

Sidosryhmät:

- KoL
- OKM
- OPH
- Ely-keskus
- Avi-keskus
- Muut opistot
- Paikalliset muut oppilaitokset
- Te-toimisto
- Järjestöt ja seurat
- Neuvokas toimintakeskus
- Kyläyhdistykset
- Kaupungin eri hallintokunnat: opetustoimi, perusturva, henkilöstöhallinto, työtoiminta sekä tietohallinto ja tilapalvelut
- Sosiaali- ja terveysalan yritykset
 - Vaalijalan kuntoutuskeskus
 - Kivitasku
 - Rahkapuiston toimintakeskus
 - Päiväkodit

Opinto-ohjaus

Ennen varsinaisen kauden alkua päätoiminen henkilökunta on paikalla tietynä aikana ohjaamassa opiskelijoita oikeisiin ryhmiin ja tiedottamassa opiskelusta. Lisäksi ennen kauden alkua tarjoamme Opi oppimaan -kurssin maksutta, jolloin saa vinkkejä ja apua aikuisena opiskelun jatkamiseen tai aloittamiseen. Opinto-ohjausta saa myös jo kurssin alettua opettajalta kursseilla tai puhelimitse. Uutena palveluna tarjoamme lukitestausta kauden alussa.

Erityiskohderyhmät

Koulutuksellisen tasa-arvon mukaisesti opisto tarjoaa opetusta myös erityisryhmille, kuten mielenterveyskuntoutujille, kehitysvammaisille ja laitoksissa asuville muistisairaille. Näitä kursseja ovat mm. tietotekniikka, musiikki, kädentaidot, teatteri sekä tanssi ja liikunta.

Opiskelijapalautteet

Opisto sai jälleen erinomaista palautetta opiskelijoiden palautekyselyssä. Palautteet kerätään otannalla jokaiselta ainealueelta kauden päättyessä. Lisäksi opiston nettisivuille avataan linkki palautelomakkeeseen, jolloin palautetta voi antaa vapaasti myös varsinaiseen otantaan kuulumattomat opiskelijat. Toimintakertomuksen lopussa on kaavioita ainealueittain opiston saamasta palautteesta. Miten tämä meni keväällä?

Mitä yhteistyö on ollut?

THL:n palkinto kulttuurihyvinvoinnin edistämisestä kaupungissa ja Maakuntaliiton Etelä-Savon parhaat - palkinto on monen eri toimijan yhteistyön tulos!

Perusopetuksen koulujen tilat ovat enenevässä määrin myös opiston käytettävissä. Opisto toteuttaa kursseja perusopetuksen tiloissa eri puolella Pieksämäkeä. OKM ylimääräinen avustus, joka suuntautui harrastetoiminnan saavutettavuuteen, toteutimme avustuksella taidepajoja lapsille ja nuorille, joissa saatiin elämyksiä luonnosta, harjoiteltiin luontoparkouria ja kuvattiin luonnon ilmiöitä.

Yhteistyö kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa:

Kulttuuritoimen kanssa opistolla on yhteinen Poleenin opetusteatteri ja yhteisluentoja sekä webinaareja. Poleenin teatteri on pitkäaikainen kulttuuritoimen ja opiston yhteistyö jo vuodesta 1990 saakka. Opiston teatteritaiteen suunnittelijaopettaja toimii osana työnkuvaansa Poleenin teatterin tuottajana. Kulttuuritoimen kanssa on jo vuodesta 2013 toiminut Poleenin orkesteri, jonka johtajana toimii jyväskyläläislähtöinen kapellimestariopiskelija Tuulia Pulkkinen.

Yhdessä toteutimme myös Poleenin joulun avauksen. Lisäksi Seutuopisto tarjoaa Poleenissa aikuisten ja lasten yhteislaulutilaisuuksia, joskin koronan myötä valtaosa toteutettiin verkossa.

Kirjastotoimen kanssa opistolla on kirjallisuusmatinea - yhteistyö sekä Kirjastoautokerho, jossa opiston opettaja menee kirjastoauton mukana kylille ja opettaa kirjastoautossa. Kurssi on monipuolinen kattaen luentoja, musiikkia, liikuntaa, kädentaitoja ja muistikoulua. Yhteistyö on herättänyt laajaa kiinnostusta eri puolilla Suomea. Tarjoamme kirjaston tiloissa erilaisia kirjoittaja- ja kirjallisuusryhmiä, jossa käydään läpi eri kirjallisuuden lajeihin liittyviä aiheita. Myös Elokvakerho, KinoPoleeni on kirjaston ja opiston yhteistyössä toteuttama palvelu kuntalaisille. Kirjaston tilassa kokoontuu myös opiston Tietotupa, jossa vertaisohjaajat Mediapajan avustuksella opastavat ja auttavat kaupunkilaisia tietotekniikan ongelmista. Samoin opiston käynnistämä Mobiiliklinikka palvelee kirjaston asiakkaita kaikissa kirjastoissa sekä kirjastoautossa.

Liikuntatoimen kanssa on yhteistyössä erityisliikunta, jota opisto toteuttaa eri puolella kaupunkia. Liikuntatoimen kanssa suunnitellaan yhdessä myös opiston liikuntatarjontaa. Opisto ja liikuntatoimi hankkivat yhdessä etenkin ryhmäliikuntaan sopivaa välineistöä. Opisto on toteuttanut Vedenjakaja reitistöllä Luontoliikkuja kurssia, jossa osallistujat kuulevat paikalliseen luontoon ja historiaa liittyviä tarinoita kävellessään reitistöllä yhdessä.

Yhteistyö kaupungin eri toimijoiden kanssa

Henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon kanssa laaditaan yhteistyössä koulutuskalenteria, erilaisia luentoja ja koulutuksia kaupungin työntekijöille. Opisto toteuttaa kaupungin henkilöstölle suunnatut atk-koulutukset. Keväällä 2021 Tyhy-pajoja ei voinut toteuttaa Koronan myötä.

Kaupungin perusturvan kanssa opisto on mukana kehittämässä työikäisten sähköistä hyvinvointikertomusta. Lisäksi opisto tarjoaa virikepalvelua eri sosiaali- ja terveystoimen yksiköissä. Uuden kulttuurilain mukaista kulttuurin savutettavuutta toteutetaan mm. kulttuurista työotetta jalkauttamalla eri sote-yksiköihin. Tämä toiminta liittyy Diakin osatoteuttamaan Parasta Etelä-Savoon hankkeeseen.

Työtoiminnan kanssa suunnitellaan yhteistyössä erilaisia työpajoja kuten mediapaja, teatterin valo- ja äänisuunnittelun kurssi, kädentaitojenpaja sekä puu-, metalli-, tekstiili- ja puukkopajat.

Sosiaali- ja terveysalan yrityksille ja heidän asiakkailleen, opisto tarjoaa viriketoimintaa nk. virikepaketti-tuotteen avulla. Koulutuspaketissa on mukana musiikkia, kädentaitoja, liikuntaa ja muistikoulua.

Yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa

Seutuopisto tukee järjestöjä ja seuroja järjestämällä yhteistyössä luentoja Poleenin salissa. Yhdistykset tilaavat

opistolta myös liikunta- ja atk-kursseja. Nyt Koronavuonna näitä kaikkia oli vähemmän.

Seutuopiston ylimääräiset valtionavustukset

Seutuopisto on mukana useassa Opetushallituksen rahoittamassa laatu- ja kehittämisavustuksissa omarahointusosuus on 15 % avustuksesta, joka on työpanosta. Opetushallituksen rahoittamaa Oppimismuotoilu -avustusta koordinoi Mäntyharjun kansalaisopisto ja Piekämäen seutuopiston osuus on 13 500 euroa. Avustuksella kehitetään mm. asiakaslähtöisiä oppimismuotoiluja kurssikokonaisuuksia.

Maahanmuuttajien opintoseleillä 15 000 € tuettu toiminta jatkui vuonna 2021 koronan myötä. Tässä avustuksessa ei ole lainkaan omavastuuta.

Lisäksi opisto sai opintoseleitä 9 500 euron edestä tukemaan senioreita ja maahanmuuttajia kurssimaksujen kohtuullistamisessa.

Kulttuuritoimen erityisavustukset yhteistyössä seutuopiston kanssa.

Opetustoimi on saanut Avi-keskukselta 15 000 euroa avustusta lasten ja nuorten harrastetoiminnan saavutettavuuden kehittämiseen. Avustuksella tarjotaan kaikille yläkoulun oppilaille työpajatyypillisesti harrastetoimintaa koulupäivän aikana. Työpajat ovat valikoituneet ja nuorten oman kiinnostuksen mukaisesti. Teemana on mm. liikunta ja taideaineet.

Koulutusta opiston ulkopuolelle

Piekämäen Seutuopisto järjestää koulutusta kaupungin eri yksiköille ja yhteistyökumppaneille. Keväällä mm. Paiste ry tilasi Seutuopistolta Zoom koulutusta jäsenistölleen, jotta he pystyisivät paremmin vastaamaan koronan tuomiin haasteisiin.

Seutuopistossa työskentelee valtava määrä eri alojen ammattilaisia opettajina, joiden asiantuntijuutta voidaan tarjota myös talon ulkopuoliseen koulutukseen. Seutuopisto on monessa mukana!

OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

OPETUSTUNNIT JA OPISKELIJAT V. 2021

Oppiaineet	Tunnit	%	Kurssilaiset	%
Yleisöluennot	47	0,32	1 118	14,59
Taiteen perusopetus	465	3	107	1,40
Musiikki	2 489	17	746	9,74
Kielet	1 620	10,96	480	6,26
Käden taidot	2 452	16,60	504	6,58
Kuvataiteet ja muotoilu	1 056	7,15	254	3,32
Esittävä taide ja kirjallisuus	1 235	8,36	458	5,98
Tietotekniikka	1 710	11,57	452	5,90
Tanssi ja liikunta	2 416	16,35	1 956	25,53
Erityisliikunta	1 068	7,23	1 157	15,10
Muut aineet	217	1,47	430	5,61
Yhteensä	14 775	100	7 662	100 %

MUSIIKKI

Merja Jauhijärvi

- 2489 opetustunteja (17 %)
- 746 opiskelijointa (9,74 %)

Vuonna 2021 Seutuopistossa annettiin musiikin opetusta seuraavissa instrumenteissa: Piano, yksinlaulu, harmonikka, kitara, basso, viulu, alttoviulu, sello, huilu, klarinetti, saksofoni, 5-kielinen kantele, nokkahuilu, ukulele ja rummut.

Näiden lisäksi musisoitiin myös seitsemässä kuorossa, kuudessa orkesterissa ja kolmessa karaokeryhmässä. Kamarikuoro Vox Ferrum koki syksyllä kuoronjohtajan vaihdoksen jo toisena vuotena peräkkäin, kun Jussi Mattila luopui pestistä uravaihdoksen vuoksi. Seuraajaksi löytyi kuopiolainen Sibelius-Akatemian kanttoriopiskelija Petrus Marjanen. Myös naiskuoro IhanNaiset saivat uuden vetäjän pitkäaikaisen johtajan, Elsi Kinnusen, luovuttua tehtävästä. Hänen työtään kuoron parissa jatkaa jyväskyläläinen Tuulia Pulkkinen, joka jatkaa edelleen myös Poleenin orkesterin vetäjänä.

Lasten ja aikuisten yhteislaulut jatkoivat laulun ystävien laulattamista normaalisti sekä paikan päällä Naarajärven Kanttilassa, että Poleenissa. Oli mukavaa huomata, että edellisvuotinen koronarajoitus ei ollut tyrehtyttänyt kansalaisten lauluintoa, vaan sali täyttyi taas mukavasti laulunystävistä joka toinen tiistai-ilta.

Korona vaikutti myös kevään Kulttuurikaikille- viikon tapahtumiin siten, ettei tilaisuutta voitu järjestää nor-

maaliin tapaan Poleenissa eri päivinä vaihtuvine teemoin ja näin ollen jäi myös monen musiikin opiskelijan pääta-voite, musiikkimaanantai ja kuorokeski-voitto toteut- matta. Syyskauden lopettavalla Poleenin joulunavauksel- la oli sen sijaan parempi onni koronan suhteen, sillä se pystyttiin viimein toteuttamaan pienin istumapaikka- ym rajoituksin salissa. Innokkaita esiintyjiä riittikin pienten alkuillan ohjelma ja aikuisten esittämä ohjelma yhteen laskien liki kolmeksi tunniksi – pienellä väliajalla tosin.

Koronarajoitukset jättivät jälkeensä myös uusia tuulia mu- siikin opetukseen. Musiikin verkkokurssit jäivät elämään mm teorian opetuksessa ja muskareissa - muskari ope- tuksessa sillä ei tosin ollut enää samanlaista suosiota opetusmuotona, kuin oli totaalisen lähiopetustieteen aikana. Pikkuhiljaa osallistujat ovat Zoom-muskarista kaikonneetkin ja siirtyneet paikan päälle Poleeniin lä- hiopetukseen.

Musiikin teoriassa pyörii kuitenkin kaksikin verkkokurs- sia, joihin on Hellewin päivityksen myötä löytänyt osallis- tujia mm Turusta, Karkkilasta ja Kuopiosta paikkakunta- laisten lisäksi. Palautetta on kurssilaisilta tullutkin siitä, että monelle kyseinen opiskelumuo- to sopii hyvin, koska oppiminen ei ole aikaan eikä paikkaa sidottu. Tehtäviin voi tarttua silloin, kun itsellä on siihen sopivasti aikaa ja tarmoa.

Vaikka myös opetusvideoiden teko vie aikaa, jää siitä kuitenkin materiaalia jaettavaksi myös tuleville vuosille, sillä asiahan ei vanhene vuosienkaan saatossa, onneksi.

Eniten korona rajoitti ja rajoittaa edelleen musiikkiryh- mien, kuten kuorojen ja orkestereiden edistymistä, kos- ka ryhmämusisointi tai kuorolaulaminen ei etänä ole niin helposti järjestettävissä, saati anna sitä samaa musisoin- nin tuomaa yhteenkuuluvuuden tunnetta, mitä livetilan- ne antaa.

KIELET

Satu Radcliffe

- 1620 opetustunteja (10,96 %)
- 480 opiskelijointa (6,26 %)

Seutuopistolla on vuonna 2021 pystynyt opiskelemaan 12 kieltä: ruotsi, suomi vieraana/toisena kielenä, englan- ti, saksa, ranska, italia, espanja, viro, venäjä, japani, por- tugali ja tukiviittomat. Seutuopisto tarjoaa myös yksilö- ja pariopetusta eri kielissä, myös etänä. Yksilöopetus sopii hyvin määrätietoiseen opiskeluun sekä jos kurssien

ajankohdat eivät sovi esimerkiksi työn takia.

Kielten opetus tapahtuu päivisin Poleenissa ja iltaisin Harjun koululla, lukion tiloissa sekä Naarajärvellä. Senioreille suunnattuja kielikursseja on tarjottu esim. englannissa ja espanjassa, jotka ovat päiväsaikaan. Joulun alla kokoonnuttiin yhteen Nukkekodilla myös laulamaan joululauluja eri kielillä pipareilla ja glögillä maustettuna.

Tietotekniikan tuomia mahdollisuuksia on käytetty koronavuonna paljon. Verkkokurssitarjontaa on lisätty ja opettajille tarjottu koulutusta. Keväällä koronasulun aikaan kielet siirtyivät etäopetukseen Zoom –ohjelman välityksellä. Tehtävien jakoon käytettiin mm. Pedanet -alustaa. Opettajat ja opiskelijat olivat jo edellisen vuoden aikana tottuneet etäopiskeluun, joten kevään etäopetus ei suurimmalle osalle tuottanut vaikeuksia. Opiskelijoille tarjottiin koko vuoden ajan IT-tukea Poleenilla, jotta etäopetukseen osallistuminen onnistuisi. Ajan epävarmuus heijastui toki kursseille ilmoittautumisessa eivätkä kaikki ennen korona-aikaa kursseilla käyneet ole tulleet takaisin kursseille. Toisaalta opetuksen jatkuminen verkossa myös silloin, kun lähiopetusta ei saa antaa, toivottavasti loi opiskelijalle luottamusta ja jatkuvuutta kurssitarjontaan. Monella lähikurssillakin tarjottiin hybridiopetusta Zoom –ohjelman avulla, jolloin esimerkiksi sairauden aikana pystyi osallistumaan kurssille etänä.

Osaamismerkkit ja osaamisperustaisuus

Osaamismerkkien kehittäminen jatkui. Osaamismerkkit ovat digitaalisia merkkejä, joilla voidaan näyttää ja tunnistaa kielenosaaminen, joka on hankittu joko kurssilla tai kurssien ulkopuolella. Merkkiä voi hyödyntää opiskeluissa ja työelämässä tai sen voi saada omaksi iloksi kertomaan oman kielitaidon tasosta. Merkin suorittaminen myös vahvistaa kielenoppimista. Merkkejä suoritettiin kolmella englannin kurssilla yhteensä kymmenen kappaletta, joita juhlistettiin kakkukahvein. Merkkien suorittamismahdollisuus jatkuu.

Toinen kehittämiskohde on ollut kurssikuvausten kirjoittaminen osaamisperustaisesti. Tämä auttaa osaamismerkkien suorittamisessa sekä antaa mahdollisuuden tarjota kielten kursseja myös Koski-perustaisena. Tämän uskotaan lisäävän mm. eri oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Yleiset kielitutkinnot

Yleisiä kielitutkintoja järjestettiin suomen kielessä neljä ja englannissa kaksi kertaa. Suomen kielessä yksi testikerta peruuntui koronatilanteen takia, mutta tilalle järjestettiin korvaava testikerta. Kielistudiona olemme saaneet käyttää Esedun IT-luokkaa. Kielitutkintojen digitalisointi on käynnissä. Ilmoittautuminen on jo siirtynyt verkkoon ja testien muuttumista digitaalisiksi odotellaan.

Kielten tuntiopettajat

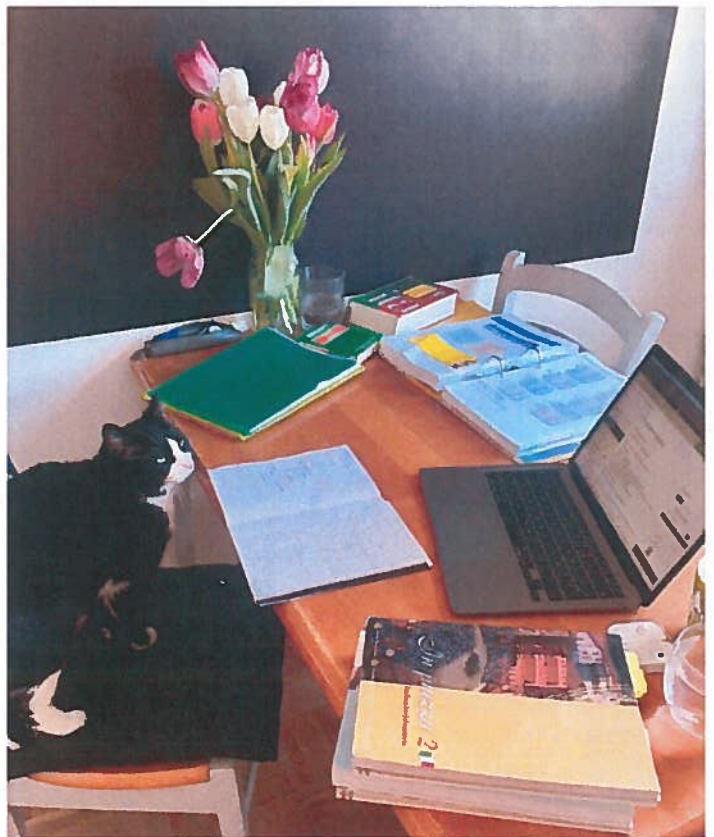
Kielten tuntiopettajat ovat kokoontuneet noin kerran kuukaudessa. Kokoontumisissa on aktiivisesti keskusteltu mm. tulevan vuoden kursseista, etäopetuksesta sekä osaamismerkeistä. Tapaamisissa on koettu tärkeäksi juuri ajatusten vaihto vertaisten opettajien kanssa. Osa opettajista on myös osallistunut koulutuksiin etäyhteyksien välityksellä.

Maahanmuuttajat

Suomen kursseja Seutuopistossa on ollut kahdella tai kolmella tasolla. Helpdesk, maahanmuuttajan apu ja tuki, on jatkunut päivystysperiaatteella opiston toimistossa. Seutuopisto järjestää myös luku- ja kirjoitustaidon koulutusta maahanmuuttajille. Koulutuksesta on tullut erittäin hyvää palautetta ja sille toivotaan jatkoa. Syksyllä tarjontaan on lisätty liikuntakurssi sekä muihin kursseihin tutustumismahdollisuus hankerahoituksella. Ajatuksena on, että maahanmuuttaja pääsee osallistumaan helpommin myös muihin kuin suomen kielen kursseihin ja pystyy harjoittamaan kieltä aidossa kommunikointitilanteessa.

Muistitreenit

Muistitreeneissä käydään läpi aivojen rakennetta, muistia ja oppimista sekä kutitellaan aivoja erilaisilla tehtävillä ja aktiviteeteilla. Muistitreenit -kurssi toimi syksyllä.

KUVATAITEET JA MUOTOILU

Tiina Kerminen

- 1056 opetustunteja (7,15 %)
- 254 opiskelijointa (3,32 %)

Koronavuonna 2021 kuvataiteen ja muotoilun opetus aloitettiin lähiopetuksena. Koronatilanteen kiihtyessä kuvataiteen ja muotoilun opetus siirtyi kokonaan etä-opetukseen Teamsin, Zoomin, Whatsappin ja sähköpostin välityksellä. Opetuksen jatkumiseksi kehiteltiin monia luovia tapoja yhdistellen eri tietotekniikan mahdollisuuksia. Toteutuksessa huomioitiin sekä tuntiopettajien että kurssilaisten käytettävissä olevat resurssit. Syksyllä opetus saatiin pitää kokonaan lähiopetuksena.

Maalaus ja grafiikka

Suosittu maalaus- ja metalligrafiikan ryhmät ovat toimineet vuosikautia Iso-Pappilassa sekä päivisin että iltaisin arkena ja viikonloppuisin. Kokokauden jatkuvien maalauksen ja grafiikan kurssien lisäksi pyritään järjestämään lyhytkursseja. Keväällä toteutuivat mm. Eläinmaalaus- ja Metalligrafiikankurssit sekä Kuvataiteen kesäkurssi Iso-Pappilassa. Syksyllä puolestaan pidettiin Puupiirros -kurssi ja Taidemakupalat -verkkokurssi. Taidemakupalloissa kurssilaiset pääsivät oppimaan ja inspiroitumaan erilaisista kuvallisista ja luovista menetelmistä Teamsin ja WhatsAppin välityksellä. Ikonimaalaus on myös ollut hyvin suosittua Seutuopistolla. Alkeis-, jatko- ja sekaryhmien lisäksi ikonimaalarit ovat voineet erilliskurssilla valmistaa itse ikonilautoja. Pitkään harrastaneille maalareille järjestettiin myös ikonien kiiltokultaus -kurssi.

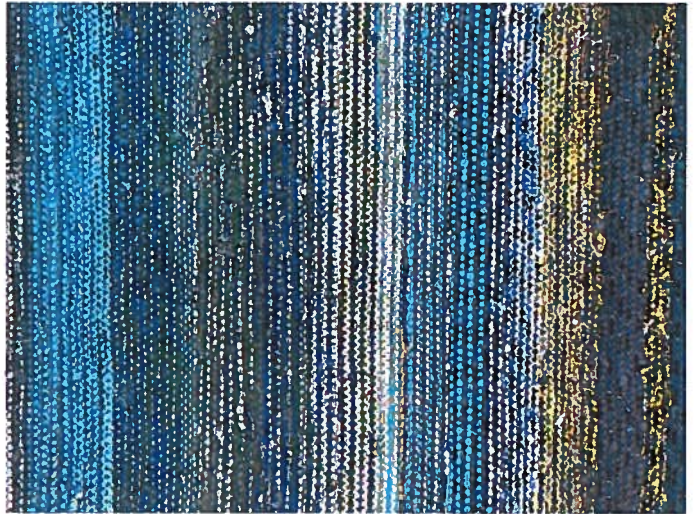
Keramiikka, lasi ja posliini

Pitkät lukuvuoden kestävät keramiikan, lasin ja posliinin kurssit ovat vakiinnuttaneet paikkansa opiston kurssitarjottimella. Keväällä keramiikan tekijät pääsivät oppimaan uusia mielenkiintoisia tekniikoita vanhojen rinnalla. Tuuksi tulivat kidelasitteet, nerikomitekniikka sekä kuvansiirto savele. Opettajat kouluttautuvat ja opiskelevat uusia asioita vapaa-ajallaan ja tuovat ne kurssilaisten iloksi ja opiksi uusien ja vanhojen kurssien yhteydessä. Toukokuussa saatiin toteutettua toivottu Rakupoltto -kurssi, jossa savityöt poltettiin ulkona opettajan omalla kotipihalla. Syksyllä puolestaan houkuteltiin ihan uusia keramiikantekijöitä, sekä lapsia että aikuisia, kokeilemaan inspiroivaa savea. Ryhmä täytyikin viimeistä paikkaa myöten.

KÄDEN TAIDOT

Tiina Kerminen

- 2 452 opetustunteja (16,60 %)
- 504 opiskelijointa (6,58 %)

Tekstiilitöissä opetus siirtyi osittain lähiopetuksesta verkkoon Teamsin ja Zoomin välityksellä. Osa ryhmistä siirsi tunteja toukokuulle. Verkkoon siirtyneissä ryhmissä opiskelijat saivat sekä omien töiden yksilöohjausta että yhteistä teoriaopetusta. Opiskelijat olivat tyytyväisiä verkko-opetukseen, sillä laajamittaiseen teoriaopetukseen ei yleensä ole aikaa lähiopetuksen aikana. Eniten korona rajoitti teknisentyön ryhmiä, joissa tarvitaan opiston suuria puuntyöstö- ja metallikoneita. Kevään koronarajoitusten tullessa teknisentyön opetus päättyi kesken kauden. Opettajat siirtyivät tekemään Taitotalon muuttoa Kuusitielle ja kurssilaisille palautettiin menetetyistä tunteista kurssimaksuja.

Tekstiilityö

Kädentaitojen opetus jatkui monipuolisena Laaksotien tekstiilityön luokissa. Vakiintuneiden koko lukuvuoden kestävien kudonnan, ompelu- ja tuunaustyökurssien lisäksi tarjottiin päiviin ja viikonloppuihin lyhyitä uutuuskursseja, joita kuntalaiset ovat esittäneet kurssitoiveissa. Valitettavasti keväällä moni toivottu kurssi jäi toteuttamatta kiihtyneen koronatilanteen vuoksi. Opiston tehtäviin kuuluu perinteiden vaaliminen ja materiaalien kiertäytksen edistäminen. Keväällä kurssilaiset pääsivät mm. kirjomaan uusin ja vanhojen tekniikoin sekä tekemään perinteisiä pirta- ja lautanauhvoja, palmikoita ja punoksia.

Erityistekniikat

Opisto pyrkii tarjoamaan mielenkiintoisia uusia ja ajankohtaisia tekniikoita lyhytkurssien muodossa. Luonnonmateriaalit ovat tällä hetkellä IN niin sisustuksessa kuin käsityöissäkin. Toukokuussa opittiin käsittelemään ja valmistamaan pienesineitä sekä tuohesta, pajusta että risusta ja syksyllä tehtiin jouluisia kransseja luonnonmateriaaleista. Ajankohtainen ekologisuus ja ilmastonmuutos

huomioidaan myös kurssitarjonnassa. Esimerkiksi Itsetehdyt pesuaineet –kurssit täyttyivät sekä keväällä että syksyllä. Keväälle suunnitellut kalannahan parkitseminen ja ekoprinttikurssit jouduttiin puolestaan peruuttamaan ja siirtämään seuraavalle kaudelle.

Tekninen työ

Puu- ja metallityöt, koristeveisto, entisöinti ja verhoilu ovat edelleen hyvin suosittuja ja niihin osallistuu innokas joukko miehiä ja naisia. Opiston teknisen työn opetustilat ja koneet mahdollistavat vaativimpienkin puu- ja metallitöiden teon, mikä motivoi ja innostaa tulemaan kursseille. Seutuopisto haluaa tukea nuoria perheitä omalla toiminnallaan. Nikkaripajassa lapset pääsevät nikkarimaan yhdessä vanhempien tai isovanhempien kanssa. Pajassa tutustutaan turvallisesti puutöiden alkeisiin ja toteutetaan omia projekteja tai tehdä puutöitä valmiiden ohjeiden mukaan. Myös naisille suunnattu hitsauspaja on vakiinnuttanut paikkansa opiston kurssitarjottimella.

Toimitilat

Kaupunki on viime vuosina myynyt vanhoja kiinteistöjä, joista Seutuopiston opetus on siirtynyt muihin kaupungin tiloihin. Puu- ja metallitöiden sekä entisöinnin opetus siirtyi loppukevällä Taitotalolta Naarajärveltä kaupunkiin, Kuusitie 41 eli Ammattiopisto Esedun entisiin tiloihin. Kuusitielle muutti myös kevään ja kesän aikana myös keramiikkaopetus ahtaista Järjestötalon tiloista. Kuusitien tiloissa toimivat opettajat ja kurssilaiset ovat olleet todella tyytyväisiä uusiin, avariin ja turvallisiin tiloihin. Naarajärven ompelu- ja kuvataidekouluryhmät toimivat entisen Siilinkoulun tekstiilityöluokassa, josta opetus siirtyi loppukevään aikana upouuteen Maaselän päiväkotikouluun. Seutuopiston tekstiili- ja erityis-tekniikanryhmät kokoontuivat aiempien vuosien tapaan pääasiassa Laaksotien tekstiilityön luokissa. Kylien opetustilat pysyivät vuonna 2021 ennallaan. Jäppilätalon ja Virtasalmen entisen kunnantalon tilat ovat olleet vuosia mm. opiston kädentaidonryhmien käytössä.

ESITTÄVÄ TAIDE JA KIRJALLISUUS

Jari Tuononen

- 1235 opetustunteja (8,36 %)
- 458 opiskelijointa (5,98 %)

Teatterin ja kirjallisuuden opetustoiminta vuonna 2021 joutui edelleen huomioimaan koronaepidemian. Opetusta jatkettiin osittain etäopetuksena, tai erilaisin hybridiversioin.

Loppuvuodesta 2020 alkanut yhteistyö Mikkelin kansalaisopiston kanssa Kuunnelma –yhteiskurssilla, jatkui keväällä 2021 kuunnelmien toteutuksena. Yhteistyö jatkui syksyllä 2021 yhteiskurssilla Tarinasta todeksi, jossa mikkeliäisten ja pieksämäkeläisten eri kohteiden tari-

noita käsikirjoitettiin eri toteutustapoja suunnitellen.

Taiteen perusopetus, teatteri-ilmaisu

Pappilan pihan kesäteatterin alle 10-vuotiaiden lasten ryhmä

Kurssin tavoitteena ollut Aapelin Koko kaupungin Vinski –esitys yhdessä Pappilan pihan kesäteatterin kanssa päätettiin siirtää kesälle 2021. Esitykset onnistuivat hyvin. Kurssin ydinryhmä kasvoi ulos tästä kurssista ja siirtyi Pappilan pihan kesäteatteri ryhmään. Kurssi jouduttiin perumaan syksyllä 2021, mutta kevään 2022 alussa markkinoidaan uusille kurssilaisille. Samalla muutetaan kurssin nimeä vähemmän viralliseksi.

Esittävä taide ja kirjallisuus

Teatteria erityisryhmille

Kurssi toteutettiin yhdessä Savaksen Rahkapuiston toimintakeskuksen kanssa. Opettajana oli Annastiina Gylling kevääseen 2021 asti. Hänen opetuksessaan kurssi toteutti koronakevääseen Kulttuuria kaikille viikon Teatteritorstaihin lyhytelokuvan Ystävyden voima. Syksyllä 2021 opettajana aloitti Marjo Vartela. Hänen opetuksessaan kurssi keskittyi fyysiseen ilmaisuun. Teatterin soveltavien työmenetelmien kautta ryhmä teki lyhyen teatteriesityksen Pieni joulutarina eli sattuipa kerran jouluaattona Seutuopiston joulukauden avaukseen Poleenin salissa, jossa arvioitu katsojamäärä oli noin 100 katsojaa.

Jäppilän lasten teatteri

Ohjaajana toimii Tuomo Salmela. Jäppilän lasten teatteriin sulautui Jäppilän näytelmäkurssi. Kurssin keväällä 2020 tähtäämä esitys siirtyi keväälle 2021.

Kirkkodraama

Yhteistyössä Pieksämäen evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa ja heidän tiloissaan toteutettu kurssi. Tavoitteena on tuoda pääsiäisen tapahtumiin sijoittuvaa teatteriperinnettä Pieksämäelle. Tuomo Salmelan ohjauksessa pääsiäiselle 2021 suunniteltu esitys siirtyi pääsiäiselle 2022.

Ruskateatteri

Ruskateatterin vuosi 2021 jatkui Jari Tuonosen ohjauksessa. Ryhmään on tullut mukavasti lisää uusia harrastajia. Viime kauden keväällä peruuntunut runoesitys Parhaat runot on ollut työn alla koko kauden 2021. Tavoitteena on esittää sitä keväällä 2022 aloittaen Kulttuuria kaikille viikon Teatteritorstaista.

Nuorisoteatteri Puntti

Nuorisoteatteri Puntti, yli 13-vuotiaille teatterin harrastajille suunnattu kurssi jatkoi ohjaajansa Iiris Salmelan kanssa kaudella 2021. Kevään 2021 Pelkäätkö? -produktiota onnistui hienosti. Koronarajoitusten takia esityksiä oli toukokuussa vain yksi, jossa sallittu 50 katsojaa. Esi-

tystaltiointi on tarkoitus esittää PoleeniLIVEssä. Yhteistyö Pappilan pihan kesäteatteritoiminnan kanssa jatkui Koko kaupungin Vinski esityksellä.

Kuunnelma II

Kurssi oli Mikkelin kansalaisopiston kanssa yhteistyössä toteutettavan yhteiskurssin jatko-osa, jossa keväällä 2021 kurssilainen perehtyi Ääni-ilmaisu ja –näyttelemisen (Mikkeli) ja Äänitekniikka ja äänenkäsitteily osioilla. Kurssille pystyi osallistumaan sekä Pieksämäellä että Mikkeliissä. Kurssi oli mahdollista suorittaa osittain etäopiskeluna, vaatii pääsyn nettiin ja ymmärryksen Google-ympäristöstä. Kurssin yhteistyökumppanina on Essote, jolle tuotamme kuultavaa heidän yksiköihinsä. Yhteiskurssin päätyttyä opiskelijalla on kokemuksellista osaamista kuunnelman tekemisen erilaisista osa-alueista.

Tarinasta todeksi

Yhteistyö Mikkelin kansalaisopiston kanssa jatkui syksyllä 2021 yhteiskurssilla Tarinasta todeksi, jossa mikkeliäisten ja pieksämäkeläisten eri kohteiden tarinoita käsikirjoitettiin eri toteutustapoja suunnitellen.

Opiskelijaryhmä käsikirjoittaa ja toteuttaa poikkitaiteellisin keinoin tämän kurssin aikana Mikkelin ja Pieksämäen yhteistyökumppaneille heidän toimintaansa tukevia teoksia. Nämä kurssilla tehdyt tuotokset pohjautuvat yhteistyökumppaneista ja heidän toiminnastaan kertoviin tarinoihin. Syksy 2021 alkoi Käsikirjoittamisen prosessikurssijaksolla. Keväällä 2022 alkaa Tarinoiden toteuttaminen kurssijakso. Yhteiskurssi toteutetaan pienryhmissä, jotka voivat toimia myös paikkakuntien välillä. Kurssi on hybridiopetusta (etä-, lähi- ja ryhmäopetusta). Syksyn kurssijakson vastuuolettajana oli Juhani Joensuu, ja kevään 2022 vastuun kurssista ottaa Leevi Heinonen Mikkelin kansalaisopistosta.

Kesäteatterit

Pieksämäen seutuopiston alla toimii useita alueen harastajateattereita, joiden esityskausi on kesällä. Seutuopiston palkkaamat ohjaajat ovat keväällä ahkerasti työstäneet tulevan kesän esityksiä näissä teatteriryhmissä. Kesäteattereitamme ovat Pappilan pihan, Partaharjun, Halkokummun, Jäppilän, Vanajan ja Virtasalmen (Hälinmäen) kesäteatterit. Lisäksi Seutuopiston kautta on ollut ohjaaja Jäppilän yrittäjien näytelmäkurssin esityksiä luomassa joka toinen vuosi.

Seutuopiston kesäteatterit päättyivät siirtämään edellisellä kaudella harjoittelemansa esitysten esityskaudet kesään 2021 silloisen koronatilanteen takia. Ainoastaan Partaharjun kesäteatteri ei toteuttanut esitystään Rakastettu Johansson Partaharjussa vaan he ryhtyivät kauden aikana kuunnelmaversion tekoon ohjaajansa Annikki Sahen opastuksella ja Mediapajan avulla. Muita kesäteattereiden ohjaajia ovat Iiris ja Tuomo Salmela. Pirjo Särkän vetämä Jäppilän yrittäjien kesäteatteri piti välivuoden.

Iiris Salmelan ohjaama Kunnan komedia Hälinmäen kesäteatterissa Virtasalmella sai kuusi esitystä ja **340** katsojaa. Iirisen ohjaamalla Koko kaupungin Vinski näytelmällä Pappilan pihan kesäteatterissa oli myös yhdeksän esitystä ja 441 katsojaa. Tuomo Salmelan käsikirjoittamalla ja ohjaamalla Sukukalleudet näytelmällä Halkokummun kesäteatterissa oli 11 esitystä ja hienosti 1 250 katsojaa. Unto Kohvakan käsikirjoittama ja ohjaama sketsikooste Vanajan näytelmäkurssilla sai kaksi esitystä, joissa yhteensä 140 katsojaa.

Poleenin teatteri

Poleenin teatterissa jatkettiin yhteistyötä Seutuopiston muun opetuksen kanssa. Yhteistyö tarkoitti tänäkin toimintavuonna laulu- ja tanssitunteja ja esityksen fyysistä ilmaisua ja siihen tehtyä koreografiaa.

Keväällä teatterissa aiottiin esittää Olli-Matti McLeesin ohjaama Viettelysten asuntovaunu. Kevään esityskausi peruttiin koronatilanteen takia. Sen sijaan näytelmä esitettiin Poleeni LIVEssä maksullisena striimitallenteena viikon ajan. Striimillä oli maksavia katsojia alle 20. Syksyn 2021 alussa näytelmää esitettiin kahdeksan kertaa. Yleisö ei valitettavasti löytänyt näytelmää, katsojia oli **361**. Esitys oli riipaisevan hauska, realistinen ja ajankohtainen. Näyttelijät loistivat rooleissaan.

Syksyn Rikos ja rangaistus oli Jari Tuonosen ohjaus. Marjo Vartela vastasi fyysisen liikkeen ja koreografioiden suunnittelusta. Merja koulutti näyttelijöistä laulajia ja Klaus Nyqvist harjoitutti näyttelijöiden bändiä. Työryhmä oli sen kokoinen, että pystyimme turvaohjeistuksia noudattaen harjoittelemaan keskeytyksettä.

Rikos ja rangaistus sai paljon kiitosta visuaalisesta ilmeestään, musiikistaan ja näyttelijäryhmän yhtenäisestä ja koskettavasta näyttelijäntyöstä. Näyttelijöiden laulutulkintoja ja soittoaitoja kiitettiin Mokoma-bändin akustisten versioiden tulkinnassa.

Valitettavasti yleisö ei tätäkään esitystä kunnolla löytänyt. Ongelmia oli ryhmämyynnin ja lukioyhteistyön kanssa. Katsojia oli yhdeksässä esityksessä **394**.

Kiertuetoimintaa ei päästy jatkamaan tänäkään vuonna, mutta pyrimme jatkamaan sitä tulevaisuudessa.

Kirjallisuus

Kirjallisuuspiirit Poleenissa ja Virtasalmella

Tutustuimme kurssilla kirjallisuuteen vapaasti keskustellen erilaisten kirjallisuuden lajien kautta. Lukuvuoden aikana oli yhteinen lukuromaani/novelli. Piiriläisten kirjaesittelyt ja lukuvinkit olivat kurssin ytimessä. Syksyllä 2021 kirjallisuuspiiri alkoi myös Virtasalmella paikallisten pyynnöstä. Opettajana oli Jari Tuononen.

Luovan kirjoittamisen piiri

Juhani Joensuun opastuksella kurssilaiset kirjoittivat erilaisia tekstejä viikonloppuisin. Kurssilla kirjoitettiin lime-rikkejä, aforismeja, runoja, proosaa ja näytelmiä. Poleenin juhluvuonna 2019 kirjoittajat aloittivat yhteistyön

Pieksämäen valokuvakerhon kanssa. Veturitorille syntyi kesäksi 2020 yhteisnäyttely, jossa kirjoittajat kirjoittivat erilaisia tekstejä seuran jäsenten valokuvista. Yhteistyö jatkui kesällä 2021.

Elokuva

Kino Poleeni

Kino Poleenissa esitettiin vuoden 2021 aikana elokuvia hiukan pienemmälle määrälle ihmisiä. Huomionarviosta näissä ilmaisesityksiin tulevista on edelleenkin ryhmien kasvava osuus. Erilaiset laitokset ja koulutusorganisaatiot ovat ottaneet Kino Poleenin tarjonnan omakseen.

PIEKSÄMÄEN KUVATAIDEKOULU

Heli Laitinen

- 465 opetustunteja (3 %)
- 107 opiskelijointa (1,4 %)

Taiteen perusopetus on koulun ulkopuolista ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua taidekasvatusta. Pieksämäellä kuvataidekoulu toimii seutuopiston alaisuudessa. Opetus noudattaa koulutuksen järjestäjän hyväksymiä opetussuunnitelmia, joiden tulee perustua Opetushallituksen päättämiin opetussuunnitelman perusteisiin. Taiteen perusopetuksen oppimäärät ovat yleinen oppimäärä ja laaja oppimäärä. Sekä yleisen että laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet on vahvistettu arkkitehtuurille, kuvataiteelle, käsityölle, mediataiteille,

musiikille, sanataiteelle, sirkustaiteelle, tanssille ja teatteritaiteelle.

Pieksämäen kuvataidekoulussa noudatetaan yleistä oppimäärää. Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta. Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteen-alansa ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä.

Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Taiteen perusopetuksessa kuvataiteen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin.

Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja.

Covid 19-virus on vaikuttanut elämään myös vuonna 2021. Kuvataidekoulun opetus voitiin järjestää normaalisti lähiopetuksessa.

Vuonna 2021 kevät Pieksämäen kuvataidekoulussa opiskeli oppilaita seuraavasti:

Varhaisiän kuvataideryhmissä 28 Harjun Halin ja Sylvín Sylin 5-6-vuotiaista lasta.

Naarajärvi 6-12-vuotiaat 12 oppilasta.

6-9-vuotiaat 7 oppilasta.

7-9-vuotiaat 11 oppilasta.

10-12-vuotiaat 10 oppilasta.

13-18-vuotiaat 11 oppilasta.

Jäppilä 7-15-vuotiaat 7 oppilasta.

Yhteensä 86 oppilasta.

Syksyllä 2021 oppilaita oli seuraavasti:

Varhaisiän oppilaat 29.

Naarajärvi 9 oppilasta.

5-8-vuotiaat 10 oppilasta.

9-12-vuotiaat 10 oppilasta.

13-18-vuotiaat 9 oppilasta.

7-15-vuotiaat 13 oppilasta.

Yhteensä 80 oppilasta.

Kevätlukukausi oli 11.1. - 29.4.2021, josta talviloma vko 9. Syyslukukausi oli 30.8. - 18.12.2021, syyslooma vko 43.

Opettajina toimivat Hannele Haatainen, Juha Lahtinen, Heli Laitinen ja Susanna Tyräinen.

Kuvataidekoulussa opiskeltiin maalausta ja piirustusta, muotoilua, grafiikkaa, kuvanveistoa, keramiikkaa, taidekäsityötä, valokuvausta ja digimaalausta.

Opetusta järjestettiin Iso-Pappilassa, Jäppilän monitoimi-

talolla, Siilin koululla tekstiilityön luokassa, keramiikkaa järjestötalolla ja Kuusitie 41:ssä.

Kevätnäyttely voitiin jälleen rakentaa koronavuoden jälkeen Poleeniin.

14.-17.6. järjestettiin kuvataideleiri Iso-Pappilassa. Kuvataidekoululaisten näyttely uimahallilla syksyllä 2021.

Lyhtypuistonäyttely nukkekodilla Lastenoikeuksien päivänä.

Tehtiin kuvataidekoululle oma Instagram-tili.

Keramiikkatilat muutti järjestötalolta entisiin Esedun tiloihin Kuusitielle, jonka kahviotiloihin 13-18-vuotiaat maalasivat seinämaalauksen.

Koulutus

Susanna Tyrväinen: Lasitekurssi Kankaanpää, opettajana Päivi Vikberg

Heli Laitinen suoritti Jyväskylän kesäyliopistossa / Lapin yliopisto Avoin Yliopisto: Kuvataiteen aineopinnot

TANSSI JA LIIKUNTA

Sari Härkönen

- 2416 opetustunteja (16,35 %)
- 1 956 opiskelijoita (25,53%)

Vuosi 2021 alkoi pandemian edelleen vaikuttaessa toimintaamme. Aikuisten liikuntakurssien lähiopetus sisätiloissa oli kielletty. Tavoitteenamme oli mahdollistaa kurssilaisten liikkuminen poikkeusoloista huolimatta. Siirsimme ulos sellaisia kursseja, joiden toteutus oli ulkona mahdollista. Esim. Senioritanssi, Kuntojummat ja Voimaa ja tasapainoa -kurssit onnistuivat hyvin raikkaassa ulkoilmassa. Etäopetusta toteutimme edellisenä keväänä tutuksi tulleilla tekniikoilla; opetusvideoina sekä ajantasaisena opetuksena käyttäen Zoom-verkkotyökalua. Opetuksen toteutumisesta kiitos niin kurssilaisille kuin opettajille joustavuudesta ja tekniikan haltuun ottamisesta. Kevätkauden pari viimeistä viikkoa saimme jumpata lähiopetuksessa ja nauttia ryhmäliikunnan sosiaalisuudesta.

Liikuntakursseilla hikoiltiin, vahvistuttiin, rentouduttiin, nautittiin liikunnan ilosta pitkin laajaa kuntaamme: Kantakaupungissa, Naarajärvellä, Paltasella, Peiposjärvellä, Vehmaskylässä, Jäppilässä ja Virtasalmella.

Vuodesta toiseen Seutuopiston liikunnan kursseilla opiskelee kaikenikäisiä liikuntakärpäsen puremia. Liikunnan voi aloittaa 3-vuotiaana Satutanssi- tai Satujooga-kurssilla, jatkaa tanssin parissa opiskellen Tanssijamistus, Street- tai Showtanssia, sekä nykyisin hyvin suosittua TikTok -tanssia. Aikuisten kursseista suosituimpia olivat edelleen Kuntosaliharjoittelu, Jooga, Pilates ja Lavis. Liikukat ovat löytäneet myös maanantaista torstaihin iltaihin ohjattavat avoimet vesijummat, joihin osallistutaan kertamaksulla. Iäkkäimmät osallistujat hoitavat kuntoon erityisliikunnan kursseilla.

Kesällä toteutuivat aikaisemmilta vuosilta tutut ulko-kurssit; Zumba, Lavis ja Asahi. Uutena kesäkurssina oli Pilates, tämä sisätiloissa.

Syksyllä 2021 uuden lukukauden alkaessa lisäsimme opiskelijoidemme toiveesta etäkursseja. Etänä oli mahdollista osallistua Pilates-, Lavis-, Kotijumppaa pienvälinein-, Kotijumppaa senioreille-, Soololattarit-, sekä Liikukuusharjoittelu -kursseille. Osa kursseista toteutui hybridiopetuksena, jossa opiskelija voi olla lähiopetuksessa tai osallistua etänä verkon välityksellä. Etäopetus on tullut jäädäkseen. Osa opiskelijoista pitää siitä, että voi osallistua kotoa käsin. Ja mahdollistaahan etäyhteys osallistumisen kurssille vaikkapa lomamatkan aikana.

ERITYISLIIKUNTA

Sari Härkönen

- 1068 opetustunteja (7,23 %)
- 1 157 opiskelijoita (15,10 %)

Pandemia-ajan rajoitukset ovat vähentäneet ikäihmisten osallistumista liikunnan kursseille, mikä on herättänyt suurta huolta heidän fyysisestä kunnostaan, sekä mielen hyvinvoinnista. Onhan ryhmäliikunta myös sosiaalista toimintaa ja lisää näin mielenvirkeyttä.

Erityisliikunnan (= soveltava liikunta) ryhmät on tarkoitettu henkilöille, joiden vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi on vaikea osallistua yleisiin liikuntapalveluihin. Soveltavan liikunnan tavoitteena on terveyden ja toimintakyvyn vahvistaminen ja virkistykseen tuottaminen, sekä sosiaalisten suhteiden luominen. Ja liikunnanilo! Keskeisiä kehittämisen kohteita ovat: lihaskunto, liikkuvuus ja tasapaino. Opettajat huomioivat erilaiset liikuntarajoitteet suunnitellessaan toimintaa.

Syyskaudella -21 laajensimme erityisliikunnan Voimaa ja tasapainoa -kursseja kylille. Niinpä nykyisin kantakaupungin lisäksi jumppareita hikoilee Virtasalmella, Jäppilässä, Naarajärvellä, Haapakoskella, Halkokummussa ja Paltasella.

Soveltavan liikunnan kursseilla suosikkeina jatkoivat erilaiset vesijumpparyhmät, sekä Voimaa ja tasapainoa- ja Tuolijumppa-ryhmät. Mukana tarjonnassa lisäksi Kuntojumppaa ja Senioritanssia.

Erityisliikuntaan osallistumisen voi yli 65-vuotias maksaa seniorikortilla, joka oikeuttaa useampaan kurssiin. 30 euron seniorikortti oikeuttaa osallistumaan kolmeen ns. kuivajumppaan. 55 euron seniorikortilla voi valita ohjelmaansa myös vesijumpan, lisäksi kortti oikeuttaa rajoittamattomaan uimahallin allasosaston käyttöön. Näin pyrimme mahdollistamaan kuntalaistemme omaehtoista liikkumista. Ale 65-vuotiaat maksavat kurssikohtaisen maksun, joka on kuivajumpissa 20€/kausi ja vesijumpissa 30€/kausi.

TIETOTEKNIikka

Tuomas Raatikainen

- 1710 opetustunteja (11,57 %)
- 452 opiskelijointa (5,90 %)

Työtoiminnan kanssa yhteistyössä järjestettävä Media-paja jatkui taas viitenä päivänä viikossa Tuomas Raatikaisen ja Timo Naukkarisen vetämänä. Tuomas opettaa pajalla maanantaisin ja Timo tiistaista perjantaihin. Paja sai pysyä lähiopetuksessa koronasta huolimatta ja edellisenä vuonna käyttöön otettu Discord-palvelin toimi edelleen käteävänä työkaluna pajan jokapäiväisissä työtehtävissä. Ensimmäiset osaamiskerkit otettiin pajalla käyttöön ja pajalaiset suorittivat niitä kiitettävästi.

Mobiiliklinikat jatkuivat Jäppilässä ja Virtasalmella ja Tietotupa Poleenilla. Tarvetta matalan kynnyksen tietotekniselle avustukselle riitti.

Mobiiliklinikkaa pidettiin tiistaisin läpi vuoden myös Kulttuurikeskus Poleenissa. Perinteiset perus- ja jatkokurssit pyörivät myös edelleen ja tietokoneisiin ja älylaitteisiin pohjautuvat kurssit pysyivät määrällisesti kutakuinkin samassa suhteessa vuoteen 2020 nähden. Tuomas Raatikainen piti syksyllä kolme tietotekniikan kurssia etänä ja oppilaat olivat edelleen niin tyytyväisiä opetusmuotoon, että jokaista kurssia jatketaan etäopetuksena myös keväällä 2022 oli koronatilanne sitten millainen tahansa. Oppilaat olivat myös edelleen erityisen tyytyväisiä tallenteeseen jonka kukin oppilas sai katsottavakseen aina kunkin kurssikerran jälkeen. Tallenteita katsottiin kurssilaisten toimesta yhteensä useita satoja kertoja.

KOTITALOUS, MAA- JA METSÄTALOUS

- 23,33 opetustunteja
- 46 opiskelijointa

TERVEYDENHOITO

- 7,98 opetustunteja
- 6 opiskelijointa

LUENNOT

- 47,28 opetustunteja
- 1118 opiskelijointa

Yleisöluentoja järjestettiin yhteistyössä Seutuopiston, eri järjestöjen ja Poleenin kanssa. Verkkoluennot olivat Jyväskylän yliopiston Täydennyskoulutuskeskuksen Ikään-tyvien yliopiston järjestämiä striimejä. Luentojen organisointivastuu siirtyi syksyllä kauden alussa Tiina Kermisel-tä Jari Tuonoselle.

Kulttuurikeskus Poleeni oli vuoden 2021 keväällä sul-jettuna koronan vuoksi, jolloin Seutuopiston yleisöluen-

not siirtyivät osittain PoleeniLIVEN Youtube-kanavalle. Muutama luento peruttiin kokonaan ja muutama siir-rettiin keväältä syksylle. Mm. Asko Hankilanojan luentoja pystyi seuraamaan joko suorana Poleenin salissa tai strii-mattuna kotisohvalta PoleeniLIVEssä.

Kevät 2021

- 20.1. Edunvalvontavaltuus – Mikä, miten ja miksi? Hei-di Kesänen ja Maijariitta Kovanen
- 27.1. Pieksämäen miehet talvisodassa 1939-1940 osa II, PoleeniLIVE, Asko Hankilanoja
- 3.2. Pitkäaikaissairaus perheessä ja parisuhteessa, Verk-koluento, Sanna Aavaluoma
- 9.2. Abel Häyrinen, PoleeniLIVE, Asko Hankilanoja
- 25.3. Itsemystätunnon voima, Verkkoluento, Laura Elena Liefveld
- 20.4. Vedenjakajareitistön tarinoita, PoleeniLIVE, Asko Hankilanoja
- 5.5. Millainen on hyvä ihminen? Verkkoluento, Eero Huovinen

Syksy 2021

Yleisöluennot

- 31.8. Pieksämäen seudun esihistoria, PoleeniLIVE, Asko Hankilanoja
- 7.9. Yksinäisyys korona-ajan Suomessa, PoleeniLIVE, Elisa Tiilikainen
- 14.9. Pieksämäen luonto - Ainutlaatuinen! PoleeniLIVE, Maiju ja Mikko Laakso
- 19.10. Jatkosodan alkuvaiheet, PoleeniLIVE, Asko Hanki-lanoja
- 17.11. Äärioikeisto Pieksämäellä 1930-luvulla, PoleeniLI-VE, Asko Hankilanoja

Verkkoluennot

- 11.10. Uusi tieliikennelaki, Eini Karvonen
- 13.10. Luontoaskel terveyteen – Allergiat esimerkkinä, Tari Haahtela
- 27.10. Aivojen hyvä elämä, Minna Huotilainen
- 11.11. 10 faktaa kolesterolista, järj. Sydänliitto, Anna-Mari Hekkala, Alpo Vuorio ja Tuija Pusa
- 1.12. Kaunis elämä, kaunis ihminen ja kaunis maailma, Esko Valtaoja
- 8.12. Uudet energiatekniikat, ympäristö ja talous, Peter Lund

TOIMINTASUUNNITELMA 2022

Toiminnalliset tavoitteet

- Opiston henkilöstö kehittää uudenlaisia oppimisen polkuja kaiken ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Osaamisperusteisuus ja jatkuvaoppiminen mukaan kurssitoimintaan
- Opistossa voi suorittaa osaamismerkkejä usealla ainealueella
- * Hyvinvointiin tukeminen ja matalan kynnyksen toiminta kursseilla
- * Opisto tukee kuntalaisia ja kaupungin eri yksiköitä digitalisaation muuttuvissa paineissa tarjoamalla ajanmukaista koulutusta ja verkkokursseja
- * Sivistyksellisten teemojen ja yhteisöllisyyden sekä osallisuuden tukeminen
- * Opiston rooli kotouttamislain toteuttajana kaupungissa on edelleen merkittävä
- Opisto kehittää senioripedagogiikkaa ennakoivan väestön ikääntymistä

Riskikartoituksessa esille nousseet työturvallisuuteen ja rekisteriselvityksiin liittyvät asiat ovat kehittämiskohteena. Lisäksi arvioidaan kriittisesti koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista kiristyvän taloustilanteen paineissa sekä alueellisen tasa-arvon että kurssimaksujen osalta. Yhdenvertaisuussuunnitelman mukaiset toimenpiteet ovat kehittämiskohteena.

Talouden tunnusluvut v. 2022:

Tulot	228 200 €
Menot	1 264 198 €
Netto	1 035 998 €
Vos	623 159 €
Kurssilaisia	11 500
Opetustunteja	16 000

Vos tunnit: 11 839 ja suomen kieli 216 t yht. 12 055 tuntia

Henkilöstötavoitteet

Opistossa on tavoitteena säilyttää osaava ja innovatiivinen sekä sitoutunut opettajakunta. Opiston henkilöstö on ollut pysyvää jo useiden vuosien ajan. Onneksemme valtion ylimääräisillä avustuksilla olemme voineet tarjota kehittämistoimiin liittyviä tunteja tuntiopettajille ja näin työllistää heitä enemmän seutuopistoon.

